

I Viborg Kommune har borgmester Ulrik Wilbek og forvaltningen regnet ud, hvordan man kan drive botilbud til det halve, men er det nu muligt eller er det at blande pærer og bananer, lyder det fra ekspert? - Foto: Søren Bidstrup/René Schütze/Fotograf René Schütze/Ritzau Scanpix

DEBAT: Sådan kan kommunerne "spare" penge ved at oprette kommunale botilbud

Ifølge direktør Flemming Trap vil enhver kommune kunne fremvise et udgiftsresultat, hvor kommunen driver botilbud for det halve af de private, som han mener, Viborgs borgmester tidligere har gjort.

Udgivet: 24/10/2023

Del artiklen: [in](#) [f](#) [t](#) [e](#) [@](#)

Af Flemming Trap, Adm. direktør Trap Consulting. Cand. Jur. Bestyrelsesmedlem Dansk Sundhed og Velfærd. Tidligere socialdirektør og sektionsleder i Socialtilsyn Hovedstaden.

I Viborg Kommune mener man, at man kan spare op mod halvdelen af deres udgifter ved at etablere egne kommunale botilbud.

"Vi har regnet os frem til, at vi vil kunne gøre det nogenlunde til halv pris i forhold til mange af de botilbud, vi sender folk ud på," sagde Formanden for KL's socialudvalg og borgmester i Viborg kommune Ulrik Wilbek i september måned til NB-Social.

Nu har jeg i en lang årrække beskæftiget mig intensivt med det specialiserede socialområde, og ikke mindst den kommunale måde at regne deres takster ud på.

Sandt at sige, vil enhver kommune der regner som kommunerne regner flest, kunne komme frem til et slutresultat, som udmeldt af Ulrik Wilbek. Lad mig illustrere det med følgende anonymiserede eksempel.

Eksemplet er taget med afsæt i et konkret kommunalt botilbud hentet på Tilbudsportalen, hvor jeg aktuelt fungerer som rådgiver for en række pårørende, og dermed også har været helt nede i tilbuddets maskinrum på konkret individuelt beboerniveau, og kigget detaljeret på den støtte beboerne får. Lad os kalde det "Æblehaven". I eksemplet sammenligner jeg Æblehaven med det private botilbud "Pærehaven", som har samme målgruppe, antal pladser m.v.

Forskel i bodelen

Det kommunale tilbud Æblehaven er et døgntilbud til udviklingshæmmede borgere, der i lighed med mange kommunale botilbud, er etableret som et **"botilbudslignende tilbud"** jf. § 4, stk. 1, nr. 3 i Socialtilsynsloven. Det vi i daglig tale kalder et ABL § 105 botilbudslignende tilbud, hvor borgerne bor i *"eget hjem med § 85-støtte"*.

Fordelen for kommunen ved at etablere Æblehaven som en almennyttig boform er bl.a., at de fleste ejendomsomkostninger kan holdes ude af takstens bodel, da beboerne selv skal afholde disse udgifter over huslejen, som den statslige kasse Udbetaling Danmark skal dække som "boligsikring" til beboeren. Tilbage er alene Æblehavens ejendomsomkostninger til fællesarealer/personalefaciliteter som skal lægges ind i takstens bodel.

Til sammenligning, kan det private tilbud Pærehaven, i udgangspunktet kun operere under servicelovens bestemmelser (§ 66, § 107, §§ 108/108a), og dermed skal Pærehaven lægge alle deres ejendomsomkostningerne ind i taksten under bodelen, som kommunen skal betale og ikke kan lægger over på Udbetaling Danmark.

Når vi sammenligner Æblehavens bodelstakst med Pærehavens bodelstakst, er der allerede nu en forskel på 15-20% i Æblehavens favør.

Forskel i normeringer og servicedel

Så er der normeringerne og selve støtten der skal leveres af personalet i Æblehaven. Det er den del der udgør servicedelen.

Æblehavens normering er angivet som en bruttonormering, og beboere er på Tilbudsportalen angivet til at have et gennemsnitligt ugentligt støttebehov på ca. 18 timer om ugen, svarende til 2½ times støtte i døgnet.

Når Ankestyrelsen i principafgørelse 71-14 har fastslået, at boformer etableret efter almenboliglovens § 105 er til; *"personer med en betydelig og varig nedsat funktionsevne svarende til Servicelovens § 108"*, bør det pirre enhver fagligt kompetent myndighedssagsbehandler, og socialtilsynets nysgerrighed, når et støttebehov til udviklingshæmmede er angivet til 2½ time i døgnet i et almennyttigt botilbud.

Jeg kan ikke lade være med at få den tanke, at når Æblehavens beboere "kun" er angivet til at have et støttebehov for 2½ times daglig støtte på Tilbudsportalen, kan det hænge sammen med, at beboerne er visiteret af den samme kommune som driver botilbuddet. Dermed kan visiteringen matches med det angivne støttebehov i Æblehaven.

Når ingen reagerer på dette forhold, handler det om, at ingen ekstern myndighed kontrollerer, at beboerne rent faktisk visiteres til den støtte de har behov for. Dette finder vi som oftest kun ud af, hvis en beboer klager over sin afgørelse.

Til sammenligning har Pærehaven – som jo har samme målgruppe – oplyst deres normering som en nettonormering (og dermed mere korrekt har fratrukket timer til ferie, sygefravær, møder og andet adm. arbejde), samt angivet et ugentligt støttebehov for deres beboere på 36 timer om ugen - svarende til ca. 5 timer i døgnet, hvilket set i et fagligt perspektiv synes mere korrekt ift. målgruppen.

Behov for et fælles billede inden sammenligning

Så Ulrik Wilbek er ikke helt forkert på den i sit regnestykke, når vi kan se at alene forskellen på at indberette hhv. brutto og nettonormering, giver en forskel på op mod 20% i forskel på omkostningerne i Æblehavens favør.

Ser vi samtidigt på det angivne støttebehov, så er vi tæt på mål om at Æblehaven kan driftes for ca. halvdelen af de driftsomkostninger Pærehaven har.

Spørgsmålet er om det muligt at sammenligne æbler og pærer? Og har vi ikke brug for et mere klart fælles billede af hvad et æble egentligt er og indeholder, inden vi sammenligner det med pæren?

Læs Viborg Kommunes beregninger her.